

Ministarstvo
finansija

Adresa: Ul. Stanka Dragojevića br.2
81000 Podgorica Crna Gora
www.mif.gov.me

Br: 05-02-040/24-8464/2

Podgorica, 20.05.2024.godine

Za: MINISTARSTVO SAOBRAĆAJA I POMORSTVA, Rimski trg 46, Podgorica

gospodinu, Filipu Raduloviću, ministru

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko-pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju

Veza: Vaš akt broj: 01-348/23-298/1

Poštovani gospodine Raduloviću,

Povodom *Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko-pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izveštaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni Predlog zakona i Izveštaj o analizi uticaja propisa, navodi se da za implementaciju navedenog Predloga zakona nijesu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Države.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, nema primjedbi na dostavljeni *Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko-pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju*.

S poštovanjem,

Alan

Primljeno: 24. 11. 2023				
Org. jed.	Jedinstveni klas. znak	Redni broj	Prilog	Vrijednos:
01-040/24-		8464/a		

Crna Gora

Ministarstvo saobraćaja i pomorstva

1755 del

Adresa: Rimski trg 46
81000 Podgorica, Crna Gora

Broj:01-348/23-298/1

Datum: 15.11.2023.godine

MINISTARSTVO FINANSIJA

n/r g-dinu Novici Vukoviću, ministru

Predmet: Predlog Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko-pravnih odnosa u vazдушnom saobraćaju

Poštovani,

Shodno Zaključku Vlade Crne Gore, broj 08-010/23-5009/2 od 9.novembra 2023.godine, neophodno je da nam dostavite inovirano mišljenje na Predlog Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko-pravnih odnosa u vazдушnom saobraćaju.

Molimo Vas da nam mišljenje dostavite u što kraćem roku, kako bi bili u mogućnosti da kandidujemo materijal prema Vladinim tijelima na dalju proceduru.

Srdačan pozdrav,

Filip Radulović
Filip Radulović
MINISTAR

Dostavljeno:

- a/a
- naslovu

Obradila: Belma Hasanović, samostalni savjetnik I

Belma Hasanović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ	Ministarstvo kapitalnih investicija
NAZIV PROPISA	Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko-pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju
1. Definisane probleme <ul style="list-style-type: none"> - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)? 	
<p>Predloženi akt treba da riješi odredbe inspeksijskog nadzora, u kome putnik ima pravo da podnese vazdušnom prevozniku, odnosno menadžmentu aerodroma pisani prigovor.</p> <p>Ovim zakonom se mijenjaju do 113.100 specijalnih prava vučenja" zamjenjuju se riječima: „do 128.821 specijalnih prava vučenja.</p> <p>Predlogom zakona urediće se uslovi o pravima lica sa invaliditetom ili smanjene pokretljivosti, utvrditi odredbe o inspeksijskom nadzoru i kaznene odredbe u vezi sa pravima putnika (pravo po osnovu uskraćivanja ukrcanja, otkazivanja ili kašnjenja puta, štete zbog uništenja, gubitka ili oštećenja prtljaga ili stvari datih na prevoz, štete po osnovu kasne isporuke prtljaga i sl.).</p> <p>Međunarodna organizacija civilnog vazduhoplovstva (ICAO) je dana 28.06.2019. godine objavila Državno pismo broj LE 3/38.1-19/50. Predmet ovog pisma je pregled iznosa ograničenja odgovornosti vazdušnih prevoznika za štetu nastalu u vezi sa prevozom putnika, prtljaga i tereta, koji su utvrđeni čl. 21 i 22 Konvencije o objedinjavanju određenih pravila za međunarodni prevoz vazduhom (Montrealska konvencija), u skladu sa članom 24 navedene konvencije. Montrealska konvencija je ratifikovana Zakonom o potvrđivanju Konvencije o objedinjavanju određenih pravila za međunarodni prevoz vazduhom („Službeni list CG-Međunarodni ugovori”, broj 4/09).</p> <p>Članom 24 stav 1 Montrealske konvencije je propisano da izmjenu iznosa ograničenja odgovornosti vrši Depozitar, u intervalima od 5 godina, pozivom na inflatorni faktor koji odgovara akumuliranoj stopi inflacije od prethodne izmjene. Mjera inflatorne stope koja se koristi kod određivanja inflatornog faktora jeste ponderisani prosjek godišnje stope rasta ili smanjenja u indeksima potrošačkih cijena država čija valuta obuhvata Specijalno pravo vučenja.</p> <p>Odredbom člana 24 stav 2 Montrealske konvencije je propisano da, ako se pokaže da je inflatorni faktor preko 10%, Depozitar obavještava državu članicu o izmjeni granica odgovornosti. Svaka takva izmjena stupa na snagu šest mjeseci od dana dostavljanja obavještenja državama članicama, osim ako u roku od tri mjeseca od dana dostavljanja obavještenja, većina država članica izrazi nesaglasnost.</p> <p>U objavljenom Državnom pismu je navedeno da inflatorni faktor za relevantni ciklus pregleda iznosi 13,9%.</p> <p>U skladu sa navedenom odredbom člana 24 stav 2 Montrealske konvencije, a imajući u vidu da inflatorni faktor iznosi preko 10% (13,9%), ICAO je u objavljenom Državnom pismu naznačio izmjene iznosa ograničenja odgovornosti.</p>	
2. Ciljevi <ul style="list-style-type: none"> - Koji ciljevi se postizu predloženim propisom? - Navedi usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo. 	
<p>Ovim zakonom uređuju se obligacioni odnosi u vazdušnom saobraćaju svojinsko-pravnih odnosa na vazduhoplovima. Cilj je uređenje o pravima lica sa invaliditetom ili smanjene pokretljivosti, utvrditi odredbe o inspeksijskom nadzoru i</p>	

kznene odredbe u vezi sa pravima putnika (pravo po osnovu uskraćivanja ukrcaja, otkazivanja ili kašnjenja puta, štete zbog uništenja, gubitka ili oštećenja prtljaga ili stvari datih na prevoz, štete po osnovu kasne isporuke prtljaga i sl.), sve u cilju kako bi se jasno definisalo kada ima putnik pravo da podnese prigovor.

Zakon o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko-pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju usklađen je sa regulativom 261/2004, međutim Vlada Crne Gore je donijela Zaključak broj: 04-1798/2 od 08. aprila 2021. godine, kojim je u tački 2 ovog zaključka zadužila Ministarstvo kapitalnih investicija da, u saradnji sa Agencijom za civilno vazduhoplovstvo, dostavi Vladi na utvrđivanje Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko-pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju, kojim će, po uzoru na rješenja o pravima lica sa invaliditetom ili smanjene pokretljivosti, utvrditi odredbe o inspekcijском nadzoru i kaznene odredbe u vezi sa pravima svih putnika.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Zakonom o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju definisana su prava putnika u slučaju uskraćivanja ukrcaja, smestanja u nizu klasu, otkazivanja i kašnjenja letova.

Otkazivanje i kašnjenje leta je situacija koja se najčešće dešava u praksi.

Tada putnik ima pravo na dobijanje besplatnih obroka i osvježavajućih pića i besplatne telefonske pozive ili neki drugi vid komunikacije, pravo na smještaj u hotelu i prevoz od aerodroma do smještaja, pravo na vraćanje prevoznine ili preusmjeravanje, kao i pravo na materijalnu odštetu.

Od toga koliko let kasni i koje je dužine let (do 1.500 km, između 1.500km i 3.500km i preko 3.500km) zavisi i koje pravo na obeštećenje će putnik ostvariti. Na primjer, za kašnjenje od dva sata na letovima dužine do 1.500km putnici dobijaju besplatne obroke i osvježavajuće napitke, kao i dva besplatna telefonska poziva ili sličan vid komunikacije. U slučaju preusmjeravanja ili otkazivanja leta, kada je predviđeno novo vrijeme polaska najmanje jedan dan nakon planiranog, dobijaju i pravo na smještaj u hotelu i prevoz od aerodroma do smještaja.

Putnici imaju pravo na materijalnu odštetu od vazdušnog prevoznika (u iznosima od 250 EUR za letove dužine do 1.500 km pa do 600 EUR za sve letove iznad 3.500 km).

Avio prevoznik nema obavezu plaćanja odštete putnicima kada ih najmanje dvije sedmice prije polaska obavijesti o otkazivanju leta, ili ukoliko im ponudi preusmjeravanje. Takođe, prevoznik nije dužan da plati odštetu ukoliko je do otkazivanja leta došlo usljed vanrednih okolnosti koje se nijesu mogle izbjeći i ako su preduzete sve potrebne mjere.

Putnici koji smatraju da imaju pravo na prigovor, prvo podnose prigovor (obrazac za podnošenje prigovora se nalazi na web stranici Agencije za civilno vazduhoplovstvo) vazdušnom prevozniku koji je trebao da obavi let.

Ukoliko operator vazduhoplova ne odgovori na prigovor u roku od 30 dana, ili odgovor nije zadovoljavajući, putnik shodno pomenutom pravnom aktu prigovor dostavlja Agenciji za civilno vazduhoplovstvo za mirno rešavanje sporova.

Agencija za civilno vazduhoplovstvo je dužna da se izjasni u roku od 15 dana od dana prijema prigovora.

Svi drugi prigovori na pružene usluge kao što je preuzimanje prtljaga, izmena u redu letenja, problem pri kupovini karata podnose se prvo avio prevozniku. Ukoliko odgovor nije zadovoljavajući ili putnik bude uskraćen za isti inicijativu za zaštitu prava može podneti nadležnom sudu.

Putnik koji smatra da je prekršeno neko od prava koje ima na osnovu ovog zakona u slučaju uskraćivanja ukrcaja, otkazivanja letova i kašnjenja letova, podnosi vazdušnom prevozniku pisani prigovor sa odgovarajućim dokazima.

Lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti koje smatra da su prekršena neka od prava propisanih ovim zakonom može da podnese pisani prigovor, sa odgovarajućim dokazima, koje dostavlja vazdušnom prevozniku, odnosno menadžmentu aerodroma.

Prilikom rezervacije vazdušni prevoznik ili organizator putovanja informiše putnika o postupcima podnošenja prigovora, kao i o odgovarajućim kontakt adresama na koje se prigovor dostavlja, uključujući i elektronske načine dostavljanja. Prigovor se podnosi najkasnije u roku od 90 dana od dana kada je let obavljen ili kada je trebalo da se obavi. Ako vazdušni prevoznik, odnosno menadžment aerodroma u roku od 60 dana od dana dostavljanja kompletne dokumentacije neophodne za prigovor, ne udovolje prigovoru ili na isti ne odgovore, podnosilac prigovora iz ovog člana ima pravo da prijavi povredu ovog zakona Agenciji. Putnik, lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti može da zaštiti svoja prava podnošenjem tužbe pred nadležnim sudom.

Opcija koja je predložena Predlogom zakona usmjerena je na pravnom osnovu kojim će se urediti način kako da putnik ima pravo na prigovor, koji smatra da mu je prekršeno pravo koje ima na osnovu ovog zakona u slučaju uskraćivanja ukrcaja, otkazivanja letova i kašnjenja letova.

Predlogom zakona ne odstupa se od nacionalnih interesa i propisa, pa nema osnova za razmatranje "status quo" opcije ili neregulatorne opcije.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (narocito malim i srednjim preduzećima)
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Najveću korist izmjenama zakona imaće putnici, radi jasnijeg formulisanja odredaba u vezi sa podnošenjem prigovora i utvrđivanja roka u kojem se prigovor može podnijeti, odnosno roka za prijavljivanje Agenciji za civilno vazduhoplovstvo povrede Zakona, u pogledu neudovoljavanja prigovoru stranke ili neogovaranja na isti.

Primjena predloženog propisa neće izazvati troškove građanima i privredi.

Ovim propisom se ne stvaraju administrativna opterećenja i biznis barijere.

Materija obuhvaćena Predlogom zakona ne zahtijeva osnivanje novih organa i drugih oblike državne uprave za čiji rad bi bilo neophodno izdavanje sredstava iz Budžeta Crne Gore.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

Za sprovođenje ovog zakona nisu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore.

Obezbeđenje finansijskih sredstava nijesu potrebna.

Implementacijom predloženog propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

Nije potrebno obezbijediti sredstva iz budžeta za 2022. Godinu i narednu godinu.

Nakon usvajanja predloženog propisa slijediće donošenje određenih podzakonskih akata iz oblasti civilnog vazduhoplovstva ali iz njih neće proisteci bilo kakve finansijske obaveze.

Implementacijom propisa neće ostvariti prihod za budžet Crne Gore.

Ministarstvo finansija nije dalo sugestije na nacrt/predlog propisa.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. **Obrazložiti**

Za izradu predloženog akta obrazovana je radna grupa koju su sačinjavali predstavnici Ministarstva kapitalnih investicija.

Nije korišćena eksterna ekspertiza

Konsultacija nije vršena

Predlog zakona nije upućen na javnu raspravu shodno Uredbi o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija iz razloga hitnosti donošenja. Osnovni cilj predloženog Zakona je regulisanje prava putnika kojima je prekršeno pravo koje ima na osnovu ovog zakona u slučaju uskraćivanja ukrcaja, otkazivanja letova i kašnjenja letova, može da podnese vazdušnom prevozniku pisani prigovor sa odgovarajućim dokazima (putna karta i korespondencija koju je putnik ostvario sa vazdušnim prevoznikom).

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Ne postoje prepreke za implementaciju propisa.

Zakonom će se utvrditi kaznene odredbe u vezi prava putnika.

Glavni indikator prema kojima će se mjeriti ispunjena ciljeva je zadovoljan putnik, ovim Zakonom se regulišu prava putnika.

Za implementaciju i monitoring Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko-pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju zadužuje se Ministarstvo kapitalnih investicija i Agencija za civilno vazduhoplovstvo.

Datum i mjesto

Podgorica, 15. novembar 2023. godine

MINISTAR

Filip Radulović

LAW ON AMENDMENTS TO THE LAW ON OBLIGATIONS AND BASIS OF PROPERTY RELATIONS IN AIR TRANSPORT

Article 1

In the Law on Obligations and Basis of Property Relations in Air Transport (Official Gazette of MNE No.18/11, 46/14 and 43/18), Article 33 paragraph 1 point 1 indent 2, the wording „up to 113.000 special drawing rights“ is hereby amended to read “up to 128.821 special drawing rights”.

Point 3 indent 2: the wording “4.694 special drawing rights” is hereby amended to read as follows “5.346 special drawing rights”.

Point 4 indent 2: the wording “1.131 special drawing rights” is hereby amended to read as follows “1.288 special drawing rights”.

Point 5 indent 1: the wording “1.131 special drawing rights” is hereby amended to read as follows “1.288 special drawing rights”.

Article 2

Article 36o is hereby deleted.

Article 3

Article 73 paragraph 1: the wording “19 special drawing rights” is hereby amended to read as follows “22 special drawing rights”.

Article 4

Article 93 is hereby amended to read as follows:

„(1) A passenger who believes that his right under this law has been violated in the event of denial of boarding, flight cancellation and flight delay, may submit a written complaint to the air carrier with appropriate evidence (passenger ticket and correspondence the passenger has with the air carrier).

(2) A person with a disability or a person with reduced mobility who believes that his right based on this law has been violated can submit a written complaint to the air carrier, i.e. the airport management.

(3) At the time of booking, air carrier or tour operator should inform passengers on a procedure for filing the complaint referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article, and provide relevant contact addresses for filing a complaint, including electronic means for complaint filing.

(4) The complaint referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article shall be made not later than 90 days after the flight was performed or ought to have been performed.

(5) The air carrier, i.e. the airport management, is obliged to decide on the complaint within 60 days from the date of submission from paragraphs 1 and 2 of this article.

(6) If the air carrier, that is, the airport management, within 60 days from the date of submission of the complaint, does not decide on the complaint from para. 1 and 2 of this article, the complainant can report a violation of this law to the Agency.

(7) If the air carrier, i.e. the airport management rejects the complaint from para. 1 and 2 of this article, a passenger, a person with a disability or a person with reduced mobility, in order to acquire his rights, can file a lawsuit before the competent court."

Article 5

Article 120 paragraph 1: the wording "113.00 special drawing rights" is hereby amended to read as follows "128.821 special drawing rights"

Article 6

After Article 176, a new Part and a new Article is hereby added to read as follows:

"PART IV A
Supervision

Article 176a

- (1) Supervision over the application of this law and relevant international regulations is carried out by the Ministry.
- (2) Inspection supervision is performed by the Agency through air traffic inspectors in accordance with this law, the law regulating air traffic and the law regulating inspection supervision.."

Article 7

This Law shall enter into force on the eighth day following that of its publication in the Official Gazette of Montenegro.

EXPLANATORY MEMORANDUM

I CONSTITUTIONAL GROUNDS FOR ENACTMENT OF A LAW

Constitutional grounds for enactment of this Law are provided for in Article 16 point 5 of the Constitution of Montenegro, which sets forth that in accordance with the Constitution the law shall regulate other matters of interest for Montenegro.

II REASONS FOR ENACTMENT OF A LAW

The Government of Montenegro adopted a Conclusion No: 04-1798/2 dated 8 April 2021, and under point 2 thereof entrusted the Ministry of Capital Investments to act in cooperation with the Civil Aviation Agency and draft a Bill of Law on Amendments to the Law on Obligations and Basis of Property Relations in Air Transport for further consideration. Based on such Bill and after the models of decisions on the rights of disabled persons and persons with reduced mobility, the Government will establish provisions on inspection supervision and penalty provisions concerning rights of all passengers.

International Civil Aviation Organisation (ICAO) communicated the State letter LE 3/38.1-19/50, dated 28 June 2019. The subject of this letter is the revision of limits of liability of air carriers for damage in relation to the carriage of passengers, baggage and cargo established under Article 21 and Article 22 of the Convention for the Unification of Certain Rules Relating to International Carriage by Air (the Montreal Convention) pursuant to Article 24 of the Convention concerned. The Montreal Convention has been ratified by the Law Ratifying the Convention for the Unification of Certain Rules Relating to International Carriage by Air (Official Gazette of Montenegro – International Treaties, No. 4/09)

Article 24 paragraph 1 of the Montreal Convention provides that the limits of liability shall be reviewed by the Depositary at five-year intervals, by reference to an inflation factor which corresponds to the accumulated rate of inflation since the previous revision. The measure of the rate of inflation to be used in determining the inflation factor shall be the weighted average of the annual rates of increase or decrease in the Consumer Price Indices of the States whose currencies comprise the Special Drawing Right.

Article 24 paragraph 2 of the Montreal Convention provides that if it is concluded that the inflation factor has exceeded 10%, the Depositary shall notify States Parties of a revision of the limits of liability. Any such revision shall become effective six months after its notification to the States Parties, unless within three months after its notification a majority of the States Parties registered their disapproval.

The communicated State letter indicated the inflation factor of 13,9% for the reference review cycle. In compliance with the foregoing Article 24 paragraph 2 of the Montreal Convention, and considering the inflation factor has exceeded 10% (13,9%), by means of the communicated State letter ICAO has stated the revised limits of liability.

The revised limits of liability are set out in the following table.

<i>Montreal Convention of 1999</i>	<i>Original limit (SDRs)</i>	<i>Revised limit (SDRs) as of 30 December 2009</i>	<i>Rounded Revised limit (SDRs)*</i>
Article 21	100 000	113 100	128 821
Article 22, paragraph 1	4 150	4 694	5 346
Article 22, paragraph 2	1 000	1 131	1 288
Article 22, paragraph 3	17	19	22

*For ease of reference, one SDR was valued on 3 June 2019 at U.S. \$ 1.38.

ICAO communicated the State letter LE 3/38.1-19/70 by which the States Parties were notified that no majority disapproval has occurred, therefore the revised limits of liabilities as proposed in the ICAO State letter LE 3/38.1-19/50 came into effect on 28 December 2019. Therefore, ICAO invited the State Parties to adjust as necessary national legislation to give full effect to the revised limits of liability.

III. ALIGNMENT WITH EU ACQUIS AND RATIFIED INTERNATIONAL CONVENTIONS

Considering that in the area of obligations and basis of property relations in air transport there are no ratified international conventions, there has been no requirement for alignment with the EU acquis and ratified international conventions.

IV EXPLANATION OF BASIC LEGAL INSTITUTES

In relation to the foregoing and whereas Articles 33, 73 and 120 of the Law on Obligations and Basis of Property Relations in Air Transport (Official Gazette of MNE No. 18/11, 46/14 and 43/18) provided for certain limitations, it has been proceeded with amendment of the aforementioned Articles of the Law on Obligations and Basis of Property Relations in Air Transport (Official Gazette of MNE No. 18/11, 46/14 and 43/18). Now therefore, Articles 1, 3 and 5 of the Bill of Law on Amendments to the Law on Obligations and Basis of Property Relations in Air Transport propose amendments to Articles 33, 73 and 120 of the Law on Obligations and Basis of Property Relations in Air Transport (Official Gazette of MNE No. 18/11, 46/14 and 43/18) by means of adjusting the limits of liability to as provided in the State letter.

Article 4 of the Bill of this Law proposes amendment to Article 93 of the Law on Obligations and Basis of Property Relations in Air Transport (Official Gazette of MNE No. 18/11, 46/14 and 43/18) so as to introduce a clearer wording of the provisions concerning the complaint filing procedure and defining a timeframe for filing a complaint, meaning a time frame for reporting an infringement of the Law to the Civil Aviation Agency, with a view to the non-compliance with the received complaint or failure to respond to such complaint.

With reference to the foregoing Conclusion, Article 6 of the Bill of this Law proposes to amend the Law on Obligations and Basis of Property Relations in Air Transport (Official Gazette of MNE No. 18/11, 46/14 and 43/18) by means of introducing a new Part and Article titled "Inspection Supervision", which is proposed to establish that the inspection supervision over application of the Law on Obligations and Basis of Property Relations in Air Transport, relevant international regulations and subordinate legislation derived from this Law, in the part concerning passenger rights in the event of denied boarding, cancellation or delay of flights and rights of disabled persons and persons with reduced mobility shall be performed by the Civil Aviation Agency through aviation inspectors, in all as for the Law on Obligations and Basis of Property Relations in Air Transport, the law governing air transport and the law governing inspection supervision.

In relation to the foregoing and whereas the Article concerned proposes that this Part – Inspection Supervision should lay down provisions on inspection supervision over all matters including also the rights of disabled persons and rights of persons with reduced mobility, which have been established under Article 360 of the Law on Obligations and Basis of Property Relations in Air Transport (Official Gazette of MNE No. 18/11, 46/14 and 43/18), now therefore Article 2 of Bill of this Law proposes

Article 36o of the Law on Obligations and Basis of Property Relations in Air Transport (Official Gazette of MNE No. 18/11, 46/14 and 43/18) to be deleted.

Article 7 of Bill of this Law proposes its entry into force.

V FUNDING REQUIRED FOR ENACTMENT OF A LAW

Enforcement of this Law does not require funds from the budget of Montenegro.

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O OBLIGACIONIM ODNOSIMA I
OSNOVAMA SVOJINSKO-PRAVNIH ODNOSA U VAZDUŠNOM SAOBRAĆAJU

Član 1

U Zakonu o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko-pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju ("Službeni list CG", br. 18/11, 46/14 i 43/18), u članu 33 stav 1 tačka 1 alineja 2 riječi: „do 113.100 specijalnih prava vučenja" zamjenjuju se riječima: „do 128.821 specijalnih prava vučenja".

U tački 3 alineja 2 riječi: „4.694 specijalnih prava vučenja" zamjenjuju se riječima: „5.346 specijalnih prava vučenja".

U tački 4 alineja 2 riječi: „1.131 specijalnih prava vučenja" zamjenjuju se riječima: „1.288 specijalnih prava vučenja".

U tački 5 alineja 1 riječi: „1.131 specijalnog prava vučenja" zamjenjuju se riječima: „1.288 specijalnog prava vučenja".

Član 2

Član 36o briše se.

Član 3

U članu 73 stav 1 riječi: „19 specijalnih prava vučenja" zamjenjuju se riječima: „22 specijalna prava vučenja".

Član 4

Član 93 mijenja se i glasi:

„(1) Putnik koji smatra da mu je prekršeno pravo koje ima na osnovu ovog zakona u slučaju uskraćivanja ukrcaja, otkazivanja letova i kašnjenja letova, može da podnese vazdušnom prevozniku pisani prigovor sa odgovarajućim dokazima (putna karta i korespondencija koju je putnik ostvario sa vazdušnim prevoznikom).

(2) Lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti koje smatra da mu je prekršeno pravo koje ima na osnovu ovog zakona može da podnese vazdušnom prevozniku, odnosno menadžmentu aerodroma pisani prigovor.

(3) Prilikom rezervacije vazdušni prevoznik ili organizator putovanja informiše putnika, lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti o postupcima podnošenja prigovora iz st. 1 i 2 ovog člana, kao i o odgovarajućim kontakt adresama na koje se prigovor dostavlja, uključujući i elektronske načine dostavljanja.

(4) Prigovor iz st. 1 i 2 ovog člana podnosi se najkasnije u roku od 90 dana od dana kada je let obavljen ili kada je trebalo da se obavi.

(5) Vazdušni prevoznik, odnosno menadžment aerodroma dužan je da u roku od 60 dana od dana podnošenja odluči po prigovoru iz st. 1 i 2 ovog člana.

(6) Ako vazdušni prevoznik, odnosno menadžment aerodroma u roku od 60 dana od dana podnošenja prigovora, ne odluči po prigovoru iz st. 1 i 2 ovog člana, podnosilac prigovora može da prijavi povredu ovog zakona Agenciji.

(7) Ako vazdušni prevoznik, odnosno menadžment aerodroma odbije prigovor iz st. 1 i 2 ovog člana putnik, lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti, radi ostvarivanja svojih prava može da podnese tužbu pred nadležnim sudom."

Član 5

U članu 120 stav 1 riječi: „113.100 specijalnih prava vučenja” zamjenjuju se riječima: „128.821 specijalnih prava vučenja”.

Član 6

Poslije člana 176 dodaju se novi dio i novi član koji glase:

"DIO ČETVRTI A NADZOR

Vršenje nadzora

Član 176a

(1) Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i relevantnih međunarodnih propisa vrši Ministarstvo.

(2) Inspekcijski nadzor vrši Agencija preko inspektora za vazdušni saobraćaj u skladu sa ovim zakonom, zakonom kojim se uređuje vazdušni saobraćaj i zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.“

Član 7

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

OBRAZLOŽENJE

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 16 tačka 5 Ustava Crne Gore kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Vlada Crne Gore je donijela Zaključak broj: 04-1798/2 od 08. aprila 2021. godine, kojim je u tački 2 ovog zaključka zadužila Ministarstvo kapitalnih investicija da, u saradnji sa Agencijom za civilno vazduhoplovstvo, dostavi Vladi na utvrđivanje Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko-pravnih odnosa u vazдушnom saobraćaju, kojim će, po uzoru na rješenja o pravima lica sa invaliditetom ili smanjene pokretljivosti, utvrditi odredbe o inspekcijskom nadzoru i kaznene odredbe u vezi sa pravima svih putnika.

Međunarodna organizacija civilnog vazduhoplovstva (ICAO) je dana 28.06.2019. godine objavila Državno pismo broj LE 3/38.1-19/50. Predmet ovog pisma je pregled iznosa ograničenja odgovornosti vazдушnih prevoznika za štetu nastalu u vezi sa prevozom putnika, prtljaga i tereta, koji su utvrđeni čl. 21 i 22 Konvencije o objedinjavanju određenih pravila za međunarodni prevoz vazduhom (Montrealska konvencija), u skladu sa članom 24 navedene konvencije. Montrealska konvencija je ratifikovana Zakonom o potvrđivanju Konvencije o objedinjavanju određenih pravila za međunarodni prevoz vazduhom („Službeni list CG-Međunarodni ugovori”, broj 4/09).

Članom 24 stav 1 Montrealske konvencije je propisano da izmjenu iznosa ograničenja odgovornosti vrši Depozitar, u intervalima od 5 godina, pozivom na inflatorni faktor koji odgovara akumuliranoj stopi inflacije od prethodne izmjene. Mjera inflatorne stope koja se koristi kod određivanja inflatornog faktora jeste ponderisani prosjek godišnje stope rasta ili smanjenja u indeksima potrošačkih cijena država čija valuta obuhvata Specijalno pravo vučenja.

Odredbom člana 24 stav 2 Montrealske konvencije je propisano da, ako se pokaže da je inflatorni faktor preko 10%, Depozitar obavještava države članice o izmjeni granica odgovornosti. Svaka takva izmjena stupa na snagu šest mjeseci od dana dostavljanja obavještenja državama članicama, osim ako u roku od tri mjeseca od dana dostavljanja obavještenja, većina država članica izrazi nesaglasnost.

U objavljenom Državnom pismu je navedeno da inflatorni faktor za relevantni ciklus pregleda iznosi 13,9%.

U skladu sa navedenom odredbom člana 24 stav 2 Montrealske konvencije, a imajući u vidu da inflatorni faktor iznosi preko 10% (13,9%), ICAO je u objavljenom Državnom pismu naznačio izmjene iznosa ograničenja odgovornosti.

Izmjene iznosa ograničenja su date u tabeli.

<i>Montreal Convention of 1999</i>	<i>Original limit (SDRs)</i>	<i>Revised limit (SDRs) as of 30 December 2009</i>	<i>Rounded Revised limit (SDRs)*</i>
Article 21	100 000	113 100	128 821
Article 22, paragraph 1	4 150	4 694	5 346
Article 22, paragraph 2	1 000	1 131	1 288
Article 22, paragraph 3	17	19	22

*For ease of reference, one SDR was valued on 3 June 2019 at U.S. \$ 1.38.

ICAO je 11. oktobra 2019. godine objavio Državno pismo broj LE 3/38.1-19/70, kojim je obavijestio države članice da nije došlo do većinskog neodobravanja, tako da su izmijenjeni iznosi ograničenja odgovornosti, predloženi u državnom pismu ICAO-a, broj LE 3/38.1-19/50, stupili na snagu 28. decembra 2019. godine, zbog čega je ICAO pozvao države članice da naznačene izmjene iznosa ograničenja odgovornosti inkorporiraju u svoje nacionalne propise.

III. USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

U oblasti obligacionih odnosa i osnovama svojinsko-pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju nema potvrđenih međunarodnih konvencija, te u tom smislu nije bilo potrebe za usaglašavanjem sa pravnom tekovinom Evropske unije i potvrđenim međunarodnim konvencijama.

IV OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

U vezi sa navedenim, a imajući u vidu da su u čl. 33, 73 i 120 Zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko-pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju („Službeni list CG”, br. 18/11, 46/14 i 43/18) navedena određena ograničenja, pristupilo se izmjeni navedenih članova Zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko-pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju („Službeni list CG”, br. 18/11, 46/14 i 43/18), pa se u čl. 1, 3 i 5 Predloga Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko-pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju predlaže izmjena čl. 33, 73 i 120 Zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko-pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju („Službeni list CG”, br. 18/11, 46/14 i 43/18), u pogledu izmjena iznosa ograničenja odgovornosti, koje su utvrđene u Državnom pismu.

Članom 4 Predloga ovog Zakona predlaže se izmjena člana 93 Zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko-pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju („Službeni list CG”, br. 18/11, 46/14 i 43/18) radi jasnijeg formulisanja odredaba u vezi sa podnošenjem prigovora i utvrđivanja roka u kojem se prigovor može podnijeti, odnosno roka za prijavljivanje Agenciji za civilno vazduhoplovstvo povrede Zakona, u pogledu neudovoljavanja prigovoru stranke ili neogovaranja na isti.

U vezi sa navedenim Zaključkom, članom 6 Predloga ovog zakona predlaže se dopuna Zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko-pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju („Službeni list CG”, br. 18/11, 46/14 i 43/18) u pogledu dodavanja novog dijela i člana „Inspekcijski nadzor”, kojim se predlaže da inspekcijski nadzor nad primjenom Zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko-pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju, relevantnih međunarodnih propisa i podzakonskog akta donijetog na osnovu ovog zakona, u dijelu prava putnika kod uskraćivanja ukrcaja, otkazivanja letova i kašnjenja letova i prava lica sa invaliditetom i lica smanjene pokretljivosti vrši Agencija, preko inspektora za vazdušni saobraćaj, u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko-pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju, zakonom kojim se uređuje vazdušni saobraćaj i zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

U vezi sa navedenim, a imajući u vidu da se navedenim članom predlaže da u okviru ovog dijela, Inspekcijski nadzor, budu sadržane odredbe o inspekcijskom nadzoru po svim pitanjima, pa tako i kada je riječ o pitanjima prava lica sa invaliditetom i lica smanjene pokretljivosti, koje je u Zakonu o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko-pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju („Službeni list CG”, br. 18/11, 46/14 i 43/18) utvrđeno članom 36o, članom 2 Predloga ovog zakona predlaže se brisanje člana 36o Zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko-pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju („Službeni list CG”, br. 18/11, 46/14 i 43/18).

Članom 7 Predloga ovog zakona predlaže se njegovo stupanje na snagu.

V FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nijesu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore.

Crna Gora
Ministarstvo finansija

Crna Gora
MINISTARSTVO KAPITALNIH INVESTICIJA
Podgorica

Priloga:	20.06.2022		
Org. jed.	Adresna list. broj	Redni broj	Priloga
09-142/22-		742/1	

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 09-12-348/22-14740/2

Podgorica, 17.06.2022. godine

MINISTARSTVO KAPITALNIH INVESTICIJA

-n/r ministra, gospodina mr Ervina Ibrahimovića-

Poštovani gospodine Ibrahimoviću,

Povodom *Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko-pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst *Predloga zakona* i pripremljeni *Izveštaj o analizi uticaja propisa sa aspekta uticaja na poslovni ambijent*, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni tekst *Predloga zakona* i *Izvjestaja o analizi uticaja propisa* utvrđeno je da za implementaciju *Predloga zakona* nije potrebno obezbijedenje finansijskih sredstava iz Budžeta Crne Gore.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, nema primjedbi na *Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko-pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju*.

S poštovanjem,

MINISTAR

mr Aleksandar Damjanović

